

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

BIAŁE BŁOTO

1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1785, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **OLEŚNICKI**

Gmina **DOBROSZYCE**

6. Współrzędne geograficzne

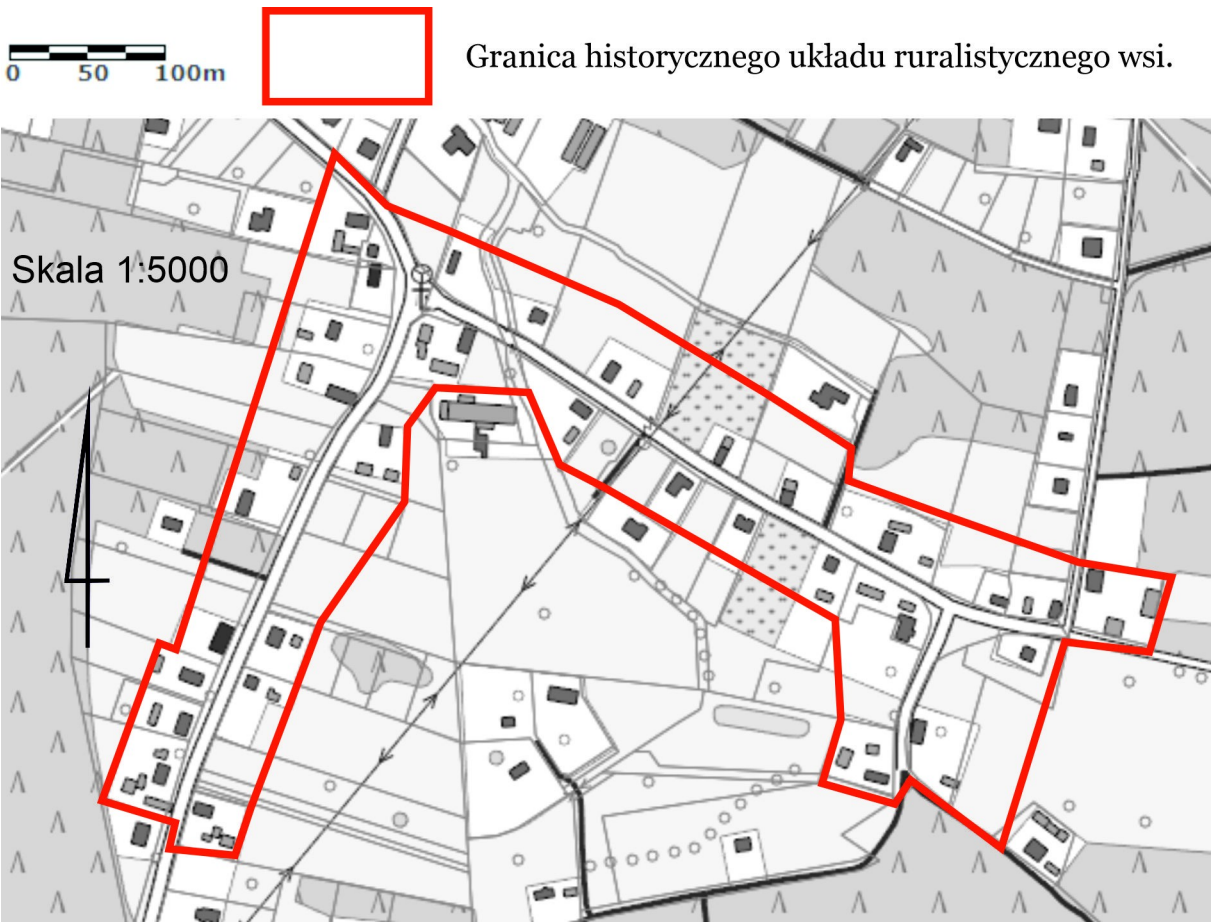
51°19'59"N 17°21'13"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 1785 r. - WeiBensee; 1845 r. - Weissensee; 1891 r., 1937 r. - WeiBensee.

Historia wsi i dóbr: W 1785 r. Białe Błoto stanowi własność kasy książęcej. W miejscowości znajduje się folwark i szkoła. Spośród 141 mieszkańców 16 jest ogrodnikami, a 3 chałupnikami. Jest tu folwark, leśnictwo, 33 budynki mieszkalne, szkoła ewangelicka, gospoda. Wieś zamieszkują 253 osoby, w tym 1 katolik. Do Białego Błota należy też kolonia Oleśdry (Stein-Hollunderei). W 1891 r. Białe Błoto stanowi majątek rycerski o powierzchni 513 ha, w tym 146 ha pól, 450 ha lasu. Na jego terenie znajduje się leśnictwo. Podobnie jest w 1912 r. i w 1937 r.

Wieś przydrożna z elementami układu wielodrożnego w postaci przecznicy odchodzących od głównej, swobodnie rozplanowanej i brukowanej ulicy. Zabudowa obustronna, złożona z niewielkich obejść gospodarskich, przeważnie w typie zagrodowym.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji.

Bibliografia:

- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, woj. wrocławskie, red. J. Pokora, M. Złat, t. IV, Oleśnica, Bierutów i okolice, Warszawa 1983
- Johann Georg Knie, Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien : nebst beigefügter Nachweisung von der Eintheilung des Landes nach den Bezirken der drei königlichen Regierungen, den darin enthaltenen Fürstenthümern und Kreisen, mit Angabe des Flächeninhaltes, der mittlern Erhebung über die Meeresfläche, der Bewohner, Gebäude, des Viehstandes usw. - 2. verm. u. verb. Aufl., Breslau 1845
- Hans Lutsch, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien , Bd. 2., Die Kunstdenkmäler der Landkreise des Reg.-Bezirks Breslau, Breslau 1889
- Romuald M. Łuczyński, Losy rezydencji dolnośląskich w latach 1945-1991, Wrocław 2010
- Rospond S., Bork H., Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska, Warszawa-Wrocław 1970, t.1, t.2, Warszawa-Wrocław 1985,
- Die Rittergüter und selbständigen Gutsbezirke in der Provinz Schlesien, Breslau 1870.
- Schlesisches Güter-Adressbuch, Breslau 1886, 1891, 1894, 1902, 1905, 1909, 1912, 1917, 1921, 1926, 1930.

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023
Justyna Kość